

Kvetinový záhon

Farebné a udržateľné záhrady

Kľúčové slová:

botanika, ekológia, biodiverzita, kvetinový záhon, udržateľnosť, kreativita, životný cyklus rastliny

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

Táto aktivita oboznamuje žiakov so základnými princípmi života rastlín, biodiverzity a udržateľného záhradníctva prostredníctvom hravého dizajnu. Žiaci preskúmajú štruktúru a funkciu kvetinových záhonov, dozvedia sa o druhoch rastlín, biotopoch a význame zelených plôch pre ľudí aj opelovače. Vytvorením vlastných kvetinových záhonov prejavia kreativitu, budú spolupracovať s rovesníkmi a prehľbia si svoje chápanie ekologickej rovnováhy a sezónnych zmien.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávanie príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodической príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- LEGO kocky v rôznych farbách, tvaroch a veľkostiach
- Základné dosky na aranžovanie záhradných rozložení
- Obrázky alebo modely skutočných kvetov a opelovačov
- Papier, fixky, ceruzky na skicovanie plánov kvetinových záhonov
- Voliteľné: malý hmyz ako hračka (včely, motýle, lienky)
- Voliteľné: záhradné náradie, semená a pôda na vonkajšie rozšírenie
- Referenčné knihy alebo digitálne materiály o kvetoch, záhradnom dizajne a životných cykloch rastlín

Poznámka: Ak nie sú k dispozícii kocky LEGO, žiaci môžu použiť základné remeselné potreby na vdýchnutie života svojim nápadom prostredníctvom kresieb a ručne vyrobených modelov. Ak sa zapojíte do reálneho záhradníctva zabezpečte riadny dohľad a povolenia.

Úvod:

Začnite tým, že sa žiakov opýtate: „Čo je to kvetinový záhon? Kde ste ho videli? Čo ho robí krásnym alebo užitočným?“

Ukážte fotografie rôznych kvetinových záhonov z parkov, škôl, balkónov alebo botanických záhrad. Zdôraznite ich rozmanitosť – farbou, veľkosťou, tvarom a účelom. Sprevádzajte žiakov, aby videli čo sa skrýva za záhonom:

- „Vedeli ste, že kvetinové záhony pomáhajú včelám a motýľom prežiť?“
- „Môže byť sadenie kvetov spôsobom, ako sa starať o prírodu?“

Predstavte kľúčové myšlienky, ako je rozmanitosť rastlín, opelovanie a udržateľné záhradníčenie.

Postup:

Prípravná fáza

Diskutujte:

- Ako vyzerajú rôzne kvety (tvar, farba, výška)
- Aké opelovače ich môžu navštíviť (včely, motýle, chrobáky)
- Čo potrebuje zdravý kvetinový záhon – slnečné svetlo, voda, priestor a pôda

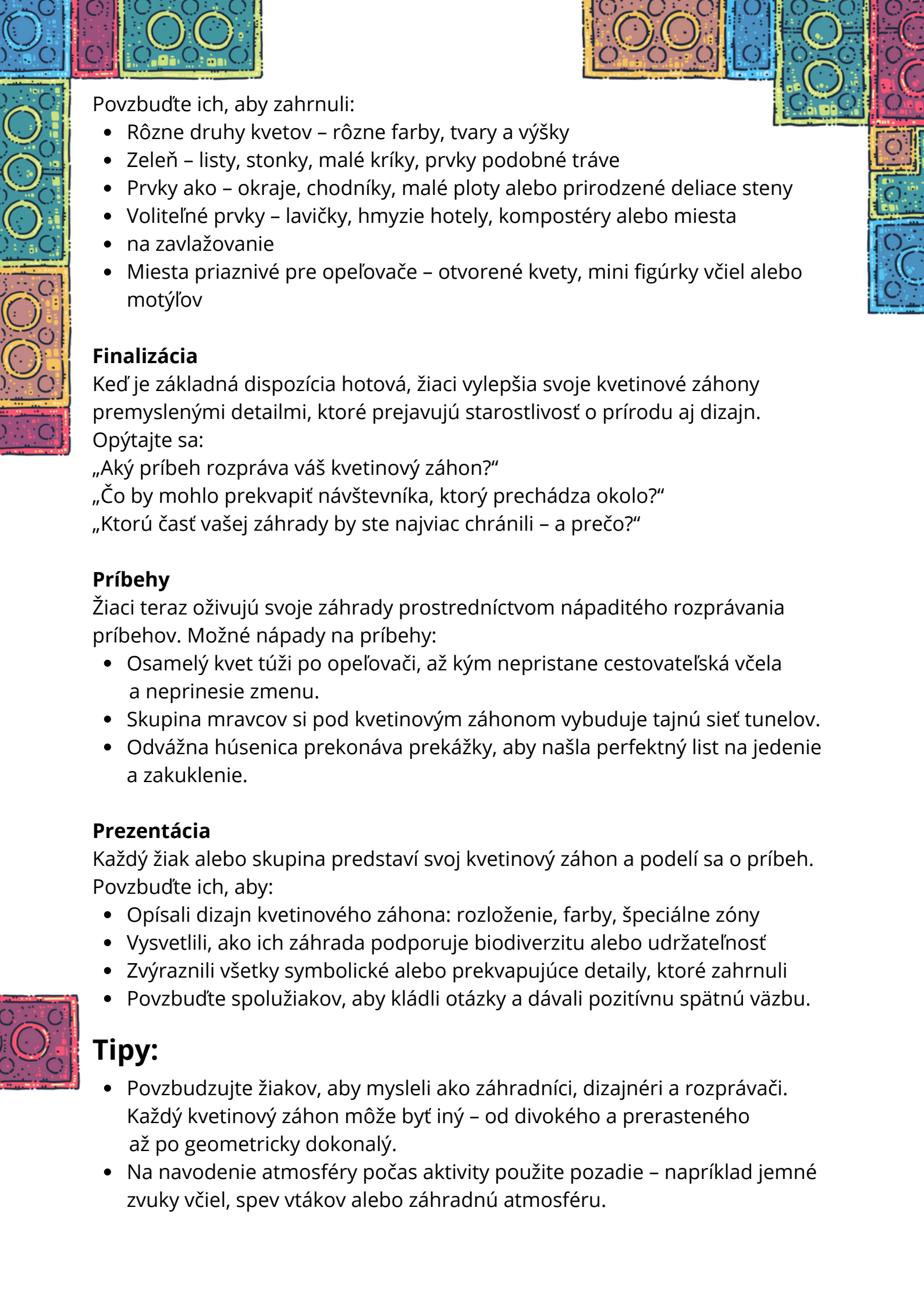
Potom žiaci načrtnú plán svojho kvetinového záhonu na papier. Rozhodnú sa:

- Ktoré kvety chcú zahrnúť (skutočné alebo vymyslené)
- Ako usporiadajú farby, výšky alebo vzory

Konštruovanie

Rozdajte LEGO kocky a nechajte žiakov začať stavať kvetinové záhony podľa svojich plánov. Každý žiak alebo skupina vytvorí malý záhradný priestor, ktorý odráža rozmanitosť, krásu a ekologickú ohľaduplnosť.

Povzbudte ich, aby zahrnuli:

- Rôzne druhy kvetov – rôzne farby, tvary a výšky
- Zeleň – listy, stonky, malé kríky, prvky podobné tráve
- Prvky ako – okraje, chodníky, malé ploty alebo prirodzené deliace steny
- Voliteľné prvky – lavičky, hmyzie hotely, kompostéry alebo miesta
- na zavlažovanie
- Miesta priaznivé pre opelovače – otvorené kvety, mini figúrky včiel alebo motýľov

Finalizácia

Keď je základná dispozícia hotová, žiaci vylepšia svoje kvetinové záhony premyslenými detailmi, ktoré prejavujú starostlivosť o prírodu aj dizajn.

Opýtajte sa:

„Aký príbeh rozpráva váš kvetinový záhon?“

„Čo by mohlo prekvapiť návštevníka, ktorý prechádza okolo?“

„Ktorú časť vašej záhrady by ste najviac chránili – a prečo?“

Príbehy

Žiaci teraz oživujú svoje záhrady prostredníctvom nápaditého rozprávania príbehov. Možné nápady na príbehy:

- Osamelý kvet túži po opelovači, až kým nepristane cestovateľská včela a neprinesie zmenu.
- Skupina mravcov si pod kvetinovým záhonom vybuduje tajnú sieť tunelov.
- Odvážna húsenica prekonáva prekážky, aby našla perfektný list na jedenie a zakuklenie.

Prezentácia

Každý žiak alebo skupina predstaví svoj kvetinový záhon a podelí sa o príbeh.

Povzbudte ich, aby:

- Opísali dizajn kvetinového záhona: rozloženie, farby, špeciálne zóny
- Vysvetlili, ako ich záhrada podporuje biodiverzitu alebo udržateľnosť
- Zvýraznili všetky symbolické alebo prekvapujúce detaily, ktoré zahrnuli
- Povzbudte spolužiakov, aby kládli otázky a dávali pozitívnu spätnú väzbu.

Tipy:

- Povzbudzujte žiakov, aby mysleli ako záhradníci, dizajnéri a rozprávači. Každý kvetinový záhon môže byť iný – od divokého a prerasteného až po geometricky dokonalý.
- Na navodenie atmosféry počas aktivity použite pozadie – napríklad jemné zvuky včiel, spev vtákov alebo záhradnú atmosféru.

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Doplňkové aktivity:

- Vysaďte kvetinový záhon alebo záhradu v nádobách pomocou semien alebo sadeníc.
- Pozvite miestneho záhradníka alebo krajinného architekta, aby sa porozprával s triedou.
- Naplánujte si chodníky priateľské k opelovačom v okolí školy alebo okolia.

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Príroda (*stavba rastlín, životné cykly, ekosystémy, opelovanie, biodiverzita*)

Matematika (*vzory, symetria, počítanie, priestorové myslenie*)

Umenie (*tvorba modelov, priestorová organizácia*)

Jazyk (*rozprávanie príbehov, prezentácia*)

Spoločnosť (*empatia, predstavivosť, starostlivosť o živé organizmy*)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 3:** Kvalita zdravia a života – Záhradkárčenie podporuje duševné zdravie a prepojenie s prírodou
- **SDG 4:** Kvalitné vzdelávanie – Učenie sa prostredníctvom kreatívnych, zážitkových a interdisciplinárnych prístupov
- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity – Podpora zelených plôch a biodiverzity v mestskom prostredí
- **SDG 12:** Zodpovedná spotreba a výroba - Povedomie o záhradníckych postupoch šetrných k prírode
- **SDG 15:** Život na pevnine – Podpora opelovačov, rozmanitosti rastlín a miestnych ekosystémov